

Prezident Miloš Zeman vystoupil na Valném shromáždění OSN

22.9.2016 ČRo Radiožurnál str. 1 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Prezident Miloš Zeman vystoupil na Valném shromáždění OSN. Ve svém projevu přirovnal islámský terorismus k rakovině, která se rozšířila do 35 zemí světa. **Český prezident** kritizoval Světové společenství za nedostatek aktivity v boji proti **mezinárodními** terorismu. Našimi hosty jsou Tomáš Pojar, **bezpečnostní analytik** a prorektor CEVRO institutu. Dobrý den.

Tomáš POJAR, **bezpečnostní analytik**, prorektor CEVRO institutu

Dobrý den.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Na druhé lince je Lukáš Dyčka, **bezpečnostní analytik** z **Univerzity obrany v Brně**. Pane Dyčko, dobrý den.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik** z **Univerzity obrany v Brně**

Také přeji pěkný den.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Pane Pojar, je Organizace spojených národů pasivní v boji proti terorismu?

Tomáš POJAR, **bezpečnostní analytik**, prorektor CEVRO institutu

No tak Organizace spojených národů je pasivní, nedokáže prakticky nic udělat, to není nic nového a já se obávám, že se tím nedoká..., ne..., že se s tím nedá prakticky nic ani dělat. Koneckonců na půdě OSN do teďka neexistuje shoda nad definicí co to je terorismus. A to myslím, že vypovídá o tom, jaké jsou potom schopnosti dohody se na platformě OSN, ta dohoda mnohdy možná není.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Pane Dyčko, chybí podle vás OSN odvaha přistoupit k nějakým rázným krokům tak, jak o tom mluví **český prezident**? Jaký je váš názor?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik** z **Univerzity obrany v Brně**

No tak já si nemyslím, že je to úplně o odvaze, ale o tom, že ta organizace v podstatě sestává ze všech států na světě a ve chvíli, kdy máte tak odlišné státy jako je, řekněme namátkou Severní Korea, Lucembursko, Brazílie, to znamená jiné velikosti, jiné politické systémy, tak a logicky nemůže existovat společná shoda na, na společném postupu vůči jakékoliv hrozbě, maximálně vůči hrozbě opravdu terorismu, respektive chci říct meteoritu, který spadne na zemi. Takže jakékoliv věci právě toho typu terorismu naráží na nedostatek pochopení toho, co to terorismus je a samozřejmě země jako Saúdská Arábie budou terorismus definovat úplně jinak než třeba jako země typu **Spojené státy** nebo **Česká republika**.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Pane Pojare, má tedy Organizace spojených národů nějaký smysl?

Tomáš POJAR, **bezpečnostní analytik**, prorektor CEVRO institutu

Tak nějaký smysl má, ale Organizace spojených národů nemá **armádu**, nemá prakticky vynucovací prostředky a ve skutečnosti záleží na jednotlivých zemích, na koalicích jednotlivých zemí, na vůli členů Rady bezpečnosti OSN v první řadě, protože oni mají právo veta, oni mají zároveň velmi silné **armády**, které dokáží něco případně udělat. Takže to není tak, že by OSN nebylo beze smyslu, ale nemáme od OSN očekávat, že by vyřešilo například nějaký válečný konflikt samo o sobě, protože to ani udělat nemůže. Nikdy se tak nestalo a nestane se tak ani v budoucnosti.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Pane Dyčko, **český prezident** vyzval k **vojenské akci** proti **teroristům** a doporučil mimo jiné aktivaci článku 47 Charty OSN. Tento článek předpokládá vznik **vojenského štábu** pomáhajícího Radě bezpečnosti OSN. Co si o tom myslíte? Měl by se tento článek aktivovat?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik z Univerzity obrany v Brně**

Tomu článku se říká, nebo někteří mu říkají spící článek a samozřejmě on je spící z dobrého důvodu a to z toho důvodu, že zkrátka není možné v současném nastavení ani Rady bezpečnosti OSN ani celé OSN, aby fungoval. A je to jakýsi pozůstatek doby na konci druhé světové **války**, kdy se poměrně naivně předpokládalo, že vítězné státy, a to znamená současní stálí členové Rady bezpečnosti OSN spolu budou spolupracovat a což samozřejmě je v současném nastavení světa nesmysl a nefungovalo to nikdy a každopádně Rada bezpečnosti OSN se v praxi velmi výjimečně dohodla na jakémkoliv použití síly. Stalo se to opravdu možná dvakrát a i tak její použití obvykle delegovala na konkrétní stát nebo organizaci. Což mi přijde mnohem lepší postup.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Pane Pojare, váš názor na aktivaci článku 47? Je v tomto Miloš Zeman trochu naivní?

Tomáš POJAR, **bezpečnostní analytik**, prorektor CEVRO institutu

Tak není to realistické. Je to jakési intelektuální **cvičení**. Mimochodem podobné tomu, když se bavíme o možném vzniku nějaké evropské **armády**. Prostě aktivovat vrchní **velitelství**, nebo zřídit vrchní **velitelství** je sice hezké, ale ve chvíli, kdy vrchní **velitelství** nemá a nebude mít žádnou **armádu**, tak je to vrchní **velitelství** prostě k ničemu. Takže ano, můžeme aktivovat tento článek, můžeme zřídit nějaký útvar v New Yorku nebo někde jinde v rámci sídel OSN po světě, ale prostě to vrchní **velitelství** nebude mít ani jediného **vojáka**, který by mohl vystřelit, protože žádné země zejména ty podstatné a důležité země prostě nikdy **velení** svých **vojsk** svých **vojáků**, svých **armád** OSN nesvěří. Je to jejich bytostná funkce každé země a nikdo se toho nevzdá. A zejména, to opakuji, to platí o těch státech, které skutečně mají velké **armády** a dokáží bojovat teoreticky kdekoliv po světě.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Pane Dyčko, co by tedy podle vás bylo potřeba v boji proti **mezinárodnímu** terorismu udělat, ideálně teď hned?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik z Univerzity obrany v Brně**

To je složitá otázka. Já se vrátím v rychlosti k té poslední. OSN samozřejmě nemá **vojáky**, nicméně **vojensky bezzubá** úplně není, protože pod její **vlajkou** působí asi 100 tisíc **vojáků** v mírových operacích a tam já vidím roli OSN. Určitě ne v donucovacích operacích. A co se týče boje proti terorismu, tam souhlasím s Milošem Zemanem a s tím jeho projevem. Opravdu je potřeba zasahovat ta nervová centra, jak on to nazývá, terorismu a nesoustředit se na zabíjení prostých bojovníků, to, to nepomáhá. Každopádně Miloš Zeman tím neřekl nic nového, to je velice známý princip a široce uplatňovaný princip, takže on nepřišel s ničím, co by se vlastně už nedělo.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Co jsou ta nervová centra? Konkrétně.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik z Univerzity obrany v Brně**

Tak samozřejmě to mohou být jak toky financí, tak ale spíše jakási ideologická centra a určití vůdcové těch organizací. Oni jsou sice nahraditelní, ale s odchodem každého konkrétního vůdce **teroristické** organizace odchází určitý vědomostní kapitál. Ten člověk znal /nesrozumitelné/ když v té organizaci znal další kontakty na další členy organizace, tak ve chvíli jde je vyřadíte, tak dočasně tu, tu organizaci ochromíte. Ale každopádně pokud nebudeme schopni zlikvidovat tu myšlenku, která za terorismem stojí a určitou nenávist k západním civilizacím, tak nám ani tohle to není schopno pomoci.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Pane Pojar, podle **českého prezidenta**, jak uvedl po svém projevu v OSN, brání společnému boji zemí proti **mezinárodnímu** terorismu také výměna informací tajných služeb. Na čem ta výměna závisí?

Tomáš POJAR, **bezpečnostní analytik**, prorektor CEVRO institutu

No já si nemyslím, že by tady byl ten hlavní problém, respektive ta věc, která by se dalo udělat něco zásadního. Ty informace se vyměňují, záleží na vůli jednotlivých států, kam ty jednotlivé informace posílají a záleží na důvěře v rámci těch systémů a důvěře mezi těmi jednotlivými státy. Takže nepochybně mohou dělat více země asi přímo na Blízkém východě, ale je těžké nastavit nějaký **mezinárodní** systém, výměnu informací ve chvíli, kdy tam neexistuje důvěra. Ona koneckonců i existuje důvěra na poli, nebo na rovině například **Severoatlantické aliance**, ale ne všechny informace proudí ke všem. Většinou ty naprosto citlivé zásadní informace jsou mezi dvěma tedy sdíleny, mezi dvěma státy, nebo mezi dvěma rozvědkami, výzvědnými službami a prostě v obecné cirkulaci informací a utajovaných a citlivých informací je to složité, protože ty se pak dostanou ven a tím pádem už to není ta informace tak použitelná jako když zůstává utajovaná. Tak ano, bylo by lepší, kdyby výměna skutečně fungovala a fungovala lépe. Ledacos se dá udělat. Nevím zase jestli se dá udělat něco zásadního nového.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Vy, pane Dyčko, si myslíte, že by se dalo udělat něco zásadního, pokud jde o výměnu informací tajných služeb? A poprosím stručnější odpověď.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik z Univerzity obrany v Brně**

Já budu velmi stručný. Já nechci sklouzávat komentování, ke komentování výměny informací mezi zpravodajskými službami, protože nejsem jejich **příslušníkem** a z logiky věci samozřejmě nemohu vědět, kolik oni sdílejí. Každopádně je známým faktem, že tajné služby mají obvykle problém sdílet informace i mezi sebou v rámci jednoho státu a není to dáno nějakým zásadním deficitem nebo problémem, je to zkrátka dáno povahou těch utajovaných informací a povahou jejich práce. Takže nemyslím si, že tady v tomto na celém světě je možno udělat víc.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Lukáš Dyčka, **bezpečnostní analytik z Univerzity obrany v Brně** a Tomáš Pojar, **bezpečnostní analytik** a prorektor CEVRO Institutu byli hosty publicistiky hlavních zpráv Radiožurnálu a **Českého** rozhlasu Plus. Díky za to. Na shledanou.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik z Univerzity obrany v Brně**

Na shledanou.

Tomáš POJAR, **bezpečnostní analytik**, prorektor CEVRO institutu

Na shledanou.